

sygn. akt V GC 732/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 01 sierpnia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Tarnowie V Wydział Gospodarczy

w składzie

Przewodniczący SSR Michał Bień

Protokolant starszy sekretarz sądowy Monika Wierciak

po rozpoznaniu w dniu 20 lipca 2017 r. w Tarnowie

sprawy z powództwa M. J. (1)

przeciwko T. „„ (1)spółce akcyjnej
z siedzibą w W.

o zapłatę kwoty 29.949,95 (słownie: dwadzieścia dziewięć tysięcy dziewięćset czterdzieści dziewięć złotych dziewięćdziesiąt pięć groszy) zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda M. J. (1) na rzecz strony pozwanej T. (1) spółki akcyjnej kwotę 4.834,00 (słownie: cztery tysiące osiemset trzydzieści cztery) zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

SSR Michał Bień

sygn. akt V GC 732/16

ZARZĄDZENIE

- odnotować wyrok;
- kalendarz 1 tydzień – 3 tygodnie.

SSR Michał Bień

T., dnia 01 sierpnia 2017 r.

sygn. akt V GC 732/16

UZASADNIENIE

**wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie
z dnia 01 sierpnia 2017 r.**

I

Powód M. J. (1) w pozwie wniesionym w dniu 25 lipca 2016 r. skierowanym przeciwko T. (1) spółce akcyjnej z siedzibą w W. domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 29.949,95 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi

od kwoty 29.949,95 zł od dnia 25 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenia kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powód podniósł, że w dniu 03 grudnia 2013 r. został wniesiony przez P. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w I. przeciwko M. J. (1) pozew o zapłatę kwoty 19.814,00 zł. Sąd Rejonowy w Tarnowie wydał w tej sprawie nakaz zapłaty, od którego M. J. (1) reprezentowany przez adwokata A. (1) złożył sprzeciw. Pełnomocnik M. J. (1) złożył w sprzeciwie oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności.

M. J. (1) podał, że do sprzeciwu nie zostało dołączone pełnomocnictwo ani inny dokument, z którego wynikałoby umocowanie pełnomocnika do złożenia oświadczenia materialnoprawnego o potrąceniu. Do akt zostało dołączone pełnomocnictwo ogólne obejmujące umocowanie do dokonywania w imieniu mocodawcy czynności procesowych. Wyrokiem z dnia 29 grudnia 2014 r. Sąd Rejonowy w Tarnowie zasądził od M. J. (1) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 19.814,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwoty 19.814,00 zł w stosunku rocznym od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.408,00 zł tytułem kosztów postępowania. W uzasadnieniu wyroku Sąd Rejonowy w Tarnowie wskazał, że zarzut potrącenia złożony przez pełnomocnika M. J. (1) w sprzeciwie od nakazu zapłaty był nieskuteczny albowiem pełnomocnictwo nie zawierało dodatkowej wzmianki o umocowaniu pełnomocnika procesowego do składania oświadczeń w imieniu i na rzecz M. J. (1). Apelacja M. J. (1) została odrzucona przez Sąd Rejonowy w Tarnowie z uwagi na niezuzupełnienie braku fiskalnego. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił zażalenie M. J. (1) na to postanowienie oraz zasądził od niego na rzecz P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

M. J. (1) podniósł również, że niezuzupełnienie braku fiskalnego apelacji wynikało z kolejnego zaniedbania pełnomocnika, który nie odebrał przesyłki zawierającej wezwanie do opłacenia apelacji mimo jej dwukrotnego awizowania. Powód w związku z wydanym rozstrzygnięciem w sprawie poniósł koszty, na które złożyły się: kwota 19.814,00 zł tytułem należności głównej, kwota 5.313,95 zł tytułem odsetek, kwota 3.408,00 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego w I instancji, kwota 600,00 zł tytułem kosztów postępowania zażaleniowego, kwota 199,00 zł tytułem opłaty od zażalenia oraz kwota 615,00 zł tytułem kosztów wynagrodzenia pełnomocnika ustanowionego przez niego w postępowaniu.

Powód naprowadził, że w jego ocenie adwokat A. R. (2) nie zachowała należytej staranności i popełniła błąd w sztuce prawniczej polegający na niezłożeniu stosownego pełnomocnictwa do złożenia w jego imieniu oświadczenia o potrąceniu, co doprowadziło M. J. (1) do pozbawienia możliwości obrony swoich praw a następnie do wydania wyroku uwzględniającego w całości powództwo (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

M. J. (1) stwierdził, że nie miał wiedzy na temat konieczności złożenia przez niego dodatkowego pisemnego umocowania tak, aby zgłoszony zarzut potrącenia był skuteczny. Podniósł również, że przekazał pełnomocnikowi dokumenty dające podstawę do dokonania potrącenia i udzielił pełnomocnictwa, które zostało przygotowane przez adwokata A. R. (2).

Powód naprowadził dalej, że odpowiedzialność adwokata była związana przede wszystkim z reżimem kontraktowym a więc odpowiedzialnością za niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania. Odpowiedzialność odszkodowawcza powstaje wówczas, gdy zaniedbanie pełnomocnika doprowadziło do uprawomocnienia się orzeczenia merytorycznie niesłusznego, a to z kolei spowodowało uszczerbek majątkowy u jego klienta.

M. J. (1) podniósł, że adwokat A. R. (2) w okresie od grudnia 2013 r. do sierpnia 2015 r. była objęta obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej adwokatów i dodatkowym ubezpieczeniem w P. (...)spółce akcyjnej oraz T. (1) spółce akcyjnej. W związku z niezachowaniem należytej staranności odpowiedzialność cywilna A. R. (2) była niewątpliwa (k. 2 – 7).

W pisemnej odpowiedzi na pozew wniesionej w dniu 22 sierpnia 2016 r. (data oddania pisma w placówce pocztowej operatora pocztowego obowiązanej do świadczenia usług powszechnych) strona pozwana T. (1) spółka akcyjna zażądała oddalenia powództwa w całości i zasądzenia od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Na uzasadnienie swojego stanowiska T. (1) spółka akcyjna podniosła, że w sprawie nie zachodziły przesłanki odpowiedzialności odszkodowawczej strony pozwanej z uwagi na brak adekwatnego związku przyczynowego między działaniem pełnomocnika a powstałą szkodą.

Strona pozwana zarzuciła, że umowa zlecenia zawarta między powodem a ubezpieczonym adwokatem była umową starannego działania a nie umową rezultatu a zatem pełnomocnik nie ponosił ujemnych konsekwencji, jeśli nie osiągnął skutku określonego umową. Odnosząc się do twierdzeń powoda, iż pełnomocnik procesowy nie złożył stosownego pełnomocnictwa uprawniającego go do podniesienia zarzutu potrącenia, strona pozwana wskazała, że kwestia skuteczności pełnomocnictwa procesowego w tym zakresie nie była jednoznacznie traktowana w orzecznictwie i doktrynie. Przyjęcie zatem jednego z dwóch możliwych wariantów przez ubezpieczonego adwokata co do skuteczności jego złożenia nie mogło być uznane za niedołożenie przez niego należytej staranności, nawet podwyższonej.

T. (1) spółka akcyjna podniosła również, iż dla przyjęcia powstania szkody w majątku powoda niezbędnym jest wykazanie możliwości uzyskania korzystnego dla niego rozstrzygnięcia przy założeniu zachowania przez pełnomocnika należytego profesjonalizmu. Sam fakt dopuszczenia się przez pełnomocnika zaniedbań czy zaniechań w prowadzeniu sprawy sądowej nie stwarzał jeszcze sam przez się podstawy odszkodowawczej odpowiedzialności tego pełnomocnika. Należało bowiem zbadać, czy wynik postępowania mógł być ostatecznie inny przy założeniu należytego wykonania obowiązków przez pełnomocnika.

Strona pozwana zarzuciła również, że powód nie przedłożył jakichkolwiek dokumentów wskazujących na możliwość uzyskania korzystnego dla niego rozstrzygnięcia sprawy. Co więcej nie wykazał, aby wykonał na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością usługi transportowe i by przysługiwało mu wynagrodzenie za te czynności, które z kolei miało stanowić podstawę zarzutu potrącenia.

Pozwany ubezpieczyciel naprowadził, że wynik procesu i tak zakończony byłby negatywnym rozstrzygnięciem dla powoda. Skoro zatem M. J. (1) w toku procesu nie udowodnił wysokości ewentualnego wynagrodzenia, nie sposób przyjąć, by istniało prawdopodobieństwo pozytywnego zakończenia dla niego sprawy prowadzonej pod sygnaturą akt V GC 211/14. W ocenie pozwanego ubezpieczyciela również kwestia nieuzupełnienia przez pełnomocnika braków fiskalnych apelacji nie dowodziła, że rozstrzygnięcie byłoby korzystne dla powoda.

Z ostrożności procesowej T. (1) spółka akcyjna zakwestionowała również wskazaną przez powoda wysokość szkody wskazując, że powód nie wykazał tej wysokości (k. 88 – 97).

W piśmie przygotowawczym z dnia 05 października 2016 r. powód wskazał, iż miał prawo oczekiwać, że profesjonalny pełnomocnik poprowadzi jego sprawę zgodnie z zasadami wykonywania zawodu przy zachowaniu staranności wynikającej z posiadanej wiedzy i doświadczenia. Zarzucił również, że kwestia rodzaju pełnomocnictwa, jakie powinno zostać udzielone pełnomocnikowi w celu skutecznego złożenia oświadczenia o potrąceniu, była ugruntowana w orzecznictwie. Nie można zatem mówić o dwóch wariantach dopuszczalnych w orzecznictwie w sytuacji, kiedy istnieje jednolite stanowisko, do którego wszyscy się stosują.

M. J. (1) zarzucił również, że dla wykazania wykonania usługi transportowej na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością przedstawił dowody z dokumentów i z zeznań świadka W. L. (k. 123 – 125).

Zarządzeniem z dnia 01 czerwca 2017 r. wydanym na rozprawie zwrotowi uległo na podstawie art. 207. § 7. i § 3. k.p.c. pismo pełnomocnika strony pozwanej z dnia 24 maja 2017 r. jako wniesione bez uprzedniego postanowienia sądu co do dalszej wymiany pism procesowych (k. 194 – 198, k. 203 verte).

II

Stan faktyczny sprawy w większości w zasadzie był bezsporny.

Poza sporem było, że w dniu 03 grudnia 2013 r. do Sądu Rejonowego w T. został wniesiony pozew P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w I. o zapłatę kwoty 19.813,50 zł skierowany przeciwko M. J. (1) (k. 3 – 7, k. 11 – 13, pozew z dnia 03 grudnia 2013 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego

o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 2 – 4). Bezsporne było, że pomiędzy M. J. (1) a adwokatem A. R. (2) doszło do zawarcia umowy, w ramach której A. R. (2) reprezentowała M. J. (1) przed Sądem Rejonowym w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt GC 211/14 z powództwa P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o zapłatę (k. 3 – 7, k. 9, k. 15 – 16, k. 88 – 97, k. 123 – 125, sprzeciw od nakazu zapłaty w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 18 – 20, pełnomocnictwo w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 21). Strony zgodne były co do tego, że w toku postępowania pełnomocnik M. J. (1) złożył w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty w imieniu M. J. (1) jako pozwanego oświadczenie

o potrąceniu wzajemnych wierzytelności (k. 3 – 7, k. 15 – 16, k. 88 – 97, k. 123 – 125, sprzeciw od nakazu zapłaty w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 18 – 20). Poza sporem było, że Sąd Rejonowy w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 potraktował zgłoszony przez pełnomocnika M. J. (1) zarzut potrącenia za nieskuteczny uznając, że adwokat M. J. (1) pomimo złożenia takiego zarzutu nie wykazał, iż dysponował pełnomocnictwem do dokonania tej czynności jako czynności materialnoprawnej (k. 3 – 7, k. 22 – 25 verte, k. 88 – 97, k. 123 – 125, uzasadnienie wyroku

z dnia 29 grudnia 2014 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 106 – 109). Nie było sporu co do tego, że Sąd Rejonowy w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 zasądził od M. J. (1) jako pozwanego na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jako strony powodowej kwotę 19.814,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od kwoty 19.814,00 zł od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.408,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania (k. 3 – 7, k. 22 – 25 verte, wyrok z dnia 29 grudnia 2014 r. w aktach Sądu Rejonowego

w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 102, uzasadnienie wyroku z dnia 29 grudnia 2014 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 106 – 109). Bezsporne było także, że od wyroku z dnia 29 grudnia 2014 r. została złożona apelacja przez pełnomocnika M. J. (1) (k. 3 – 7, k. 26, k. 27 – 28, k. 29 – 30, k. 88 – 97, apelacja z dnia 19 lutego 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegająca na k. 113 – 116, postanowienie z dnia 07 kwietnia 2015 r. wraz z uzasadnieniem w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 125 – 125 verte, postanowienie z dnia 25 sierpnia 2015 r. wraz z uzasadnieniem

w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 148 – 149). Poza sporem było, że pełnomocnik M. J. (1) nie odebrał pisemnego wezwania do uzupełnienia braku fiskalnego apelacji (k. 3 – 7, k. 29 – 30, koperta ze zwrotnym potwierdzeniem odbioru w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego

o sygnaturze V GC 211/14 zalegająca na k. 123, uzasadnienie postanowienia

z dnia 07 kwietnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 125 verte, zażalenie z dnia 27 kwietnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 128 – 130, uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 sierpnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego

o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 148 – 149). Poza sporem było, że Sąd Rejonowy w Tarnowie odrzucił apelację wniesioną przez pełnomocnika M. J. (1), jako że opłata od apelacji nie została uiszczona (k. 3 – 7, k. 26, k. 29 – 30, postanowienie z dnia 07 kwietnia 2015 r. z uzasadnieniem w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 125 – 125 verte, uzasadnienie postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 sierpnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 148 – 149). Strony nie spierały się co do tego, że pełnomocnik M. J. (1) złożył zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnowie o odrzuceniu apelacji a M. J. (1) uiścił opłatę od wniesionego środka zaskarżenia w kwocie 199,00 zł (k. 3 – 7, k. 27 – 28, k. 33, zażalenie z dnia 27 kwietnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 128 – 130, wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 138). Nie było sporu co do tego, że Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił zażalenie M. J. (1) na postanowienie o odrzuceniu apelacji oraz zasądził od M. J. (1) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego (k. 3 – 7, k. 29 – 30, postanowienie i uzasadnienie postanowienia z dnia 25 sierpnia 2015 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 148 – 149). Bezsporne wreszcie było również to, że T. (1) spółka akcyjna udzielała ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej adwokatowi A. R. (2) (k. 3 – 7, k. 61, k. 62 – 63, k. 88 – 97).

Sąd Rejonowy w Tarnowie ustalił ponadto następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 30 grudnia 2013 r. M. J. (1) udzielił pełnomocnictwa adwokatowi A. D. (obecnie R.) o następującej treści: „Pełnomocnictwo. Niniejszym ustanawiam adwokat A. D. moim pełnomocnikiem, w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. w I. o zapłatę”.

Dowód: pełnomocnictwo z dnia 30 grudnia 2013 r. zalegające w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie o sygnaturze V GC 211/14 na k. 21.

Dokument pełnomocnictwa został przygotowany i sporządzony przez pełnomocnika M. J. (1). To na podstawie tego pełnomocnictwa zgłoszony został zarzut potrącenia. Powołanie tego zarzutu wynikało z dotychczasowej praktyki A. R. (2). Nie była to pierwsza sprawa, w której A. R. (2) zgłosiła zarzut potrącenia na podstawie takiego pełnomocnictwa procesowego. Zgodnie z wiedzą A. R. (2) na chwilę sporządzenia sprzeciwu i podniesienia zarzutu potrącenia pełnomocnictwo to było wystarczające do zgłoszenia zarzutu potrącenia.

M. J. (1) poinformował wcześniej adwokata A. R. (2) o tym, że przysługiwały mu roszczenia przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: zeznania świadka A. R. (2) – k. 190 – 192.

To przede wszystkim zarzut dotyczący istnienia tych roszczeń stał się podstawą wniesionego w imieniu M. J. (1) sprzeciwu od nakazu zapłaty. Dokumenty, które M. J. (1) przekazał pełnomocnikowi, zostały dołączone do sprzeciwu od nakazu zapłaty.

Dowód: sprzeciw od nakazu zapłaty w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 18 – 20; odpis sprzeciwu od nakazu zapłaty – k. 15 – 16; 3 odpisy faktur VAT w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 35 – 37; wydruk zestawienia sprzedaży w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegające na k. 38; zeznania świadka A. R. (2) – k. 190 – 192.

M. J. (1) świadczył usługi transportowe na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością a jego wynagrodzenie z tego tytułu było kompensowane z wierzytelnościami przysługującymi P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością

wobec M. J. (1). M. J. (1) nie wywiązywał się bowiem ze swoich zobowiązań wobec P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: zeznania świadka W. L. – k. 138 verte – 139.

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością pozostawała także dłużnikiem M. J. (1) z tytułu wykonywanych przez niego usług przewozu.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 22 lipca 2013 r. – k. 46; odpis faktury VAT numer (...) z dnia 22 lipca 2013 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 35; zeznania świadka W. L. – k. 138 verte – 139.

W dniu 22 lipca 2013 r. M. J. (1) wystawił na rzecz P. m. in. fakturę VAT numer (...) na kwotę 28.732,71 zł za wykonane usługi przewozowe.

Dowód: odpis faktury VAT numer (...) z dnia 22 lipca 2013 r. – k. 46; odpis faktury VAT numer (...) z dnia 22 lipca 2013 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 35.

M. J. (1) wzywał P. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością do zapłaty na jego rzecz łącznie sumy 39.458,31 zł, w skład której wchodziła kwota 28.732,71 zł.

Dowód: odpis pisemnego wezwania do zapłaty z dnia 12 września 2013 r. – k. 60; odpis pisemnego wezwania do zapłaty z dnia 12 września 2013 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 211/14 zalegający na k. 39; zeznania świadka W. L. – 138 verte – 139.

M. J. (1) poniósł koszty wynagrodzenia adwokata A. R. (1)skiej w kwocie 615,00 zł za reprezentowanie go w sprawie z powództwa P.activ spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

Dowód: odpis faktury VAT nr (...) z dnia 16 lutego 2015 r. – k. 31; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 32; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 34.

Ponadto zapłacił w sumie pełnomocnikowi P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w okresie od 21 września 2015 r. do 23 października 2015 r. łącznie kwotę 30.000,00 zł w związku z rozstrzygnięciem, które zapadło w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14.

Dowód: wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 35; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 36; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 37; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 38; wydruk szczegółów transakcji na rachunku bankowym – k. 39.

M. J. (1) udzielił pełnomocnictwa adwokat A. D. do reprezentowania go w drugiej sprawie z powództwa P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wytoczonego pozwem z dnia 03 grudnia 2013 r. o zapłatę kwoty 10.568,86 zł.

Treść dokumentu pełnomocnictwa przedłożonego w tym postępowaniu była następująca: „Pełnomocnictwo. Niniejszym ustanawiam adwokat A. R. (1)małską, moim pełnomocnikiem, w sprawie z powództwa (...) Sp. z o.o. w I., w sprawie o zapłatę przed sądem Rejonowym w Tarnowie, Sygn. akt V Gnc 3783/12 i dalszych instancjach”.

Pozew o zapłatę kwoty 10.568,86 zł także został wniesiony do Sądu Rejonowego w Tarnowie a postępowanie prowadzone było pod sygnaturą akt V GC 62/14.

Pełnomocnik M. J. (1) w treści uzasadnienia sprzeciwu od nakazu zapłaty złożył oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności.

Sąd Rejonowy w Tarnowie wyrokiem z dnia 12 maja 2014 r. oddalił powództwo uznając zgłoszony zarzut potrącenia za skuteczny.

W apelacji (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością wniesionej od wyroku z dnia 12 maja 2014 r. podniesione zostały zarzuty naruszenia przez sąd I instancji m. in. art. 91. k.p.c. poprzez przyjęcie, że udzielone przez M. J. (1) pełnomocnictwo procesowe obejmowało również umocowanie do złożenia oświadczenia w sferze materialnoprawnej – oświadczenia o potrąceniu a także art. 498. § 1. k.c. i art. 499. k.c. poprzez przyjęcie, iż M. J. (1) przysługiwała wymagalna wierzytelność, która nadawała się do potrącenia jak i że skutecznie zostało złożone oświadczenie o potrąceniu, podczas gdy pełnomocnik M. J. (1) nie został umocowany ani do składania ani do odbierania oświadczeń w sferze materialnoprawnej. Ponadto P.spółka z ograniczoną odpowiedzialnością podniosła zarzuty dotyczące naruszenia przez sąd I instancji przepisów art. 130. § 1. k.p.c., art. 299. k.p.c.

w zw. z art. 227. k.p.c. jak i art. 233. § 1. k.p.c. przy czym w przypadku tego ostatniego przepisu apelujący upatrywał naruszenia zasady swobodnej oceny dowodów poprzez niezbadanie wymagalności rzekomej wierzytelności M. J. (1) a w konsekwencji czy możliwe było dokonanie potrącenia.

Sąd Okręgowy w Krakowie wyrokiem z dnia 30 stycznia 2015 r. w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt XII Ga 435/14 zmienił zaskarżony wyrok zasądzając roszczenie objęte żądaniem pozwu pozwem.

Do wyroku z dnia 30 stycznia 2015 r. nie zostało sporządzone pisemne uzasadnienie.

Dowód: pozew z dnia 03 grudnia 2013 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegający na k. 2 – 4; sprzeciw z dnia 07 stycznia 2014 r. od nakazu zapłaty

w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegający na k. 19 – 21; pełnomocnictwo z dnia 03 stycznia 2014 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegające na k. 22; wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 12 maja 2014 r. wraz z uzasadnieniem

w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegający na k. 63, k. 71 – 73 verte ; apelacja z dnia 18 czerwca 2014 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegająca na k. 77 – 80; wyrok Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 30 stycznia 2016 r. w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie V Wydziału Gospodarczego o sygnaturze V GC 62/14 zalegający na k. 102.

W piśmie z dnia 14 marca 2016 r. M. J. (1) zgłosił Towarzystwu Ubezpieczeń i (...) spółce akcyjnej szkodę z zakresu obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej pełnomocnika, tj. adwokata A. R. (2) za błąd w sztuce w związku z prowadzeniem przez adwokata postępowania przed Sądem Rejonowym w Tarnowie pod sygnaturą akt V GC 211/14.

Dowód: odpis pisma z dnia 14 marca 2016 r. – k. 40 – 43.

W piśmie z dnia 15 kwietnia 2016 r. T. (1) spółka akcyjna odmówiła M. J. (3) wypłaty jakiegokolwiek kwoty z tytułu ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej A. R. (2) za błąd w sztuce.

Dowód: odpis pisma z dnia 15 kwietnia 2016 r. – k. 62 – 63.

Powyższy stan faktyczny sprawy został uznany w części za bezsporny na podstawie art. 229. k.p.c.

Otóż strony zgodnie przyznały, że pomiędzy M. J. (1) a adwokatem A. R. (2) doszło do zawarcia umowy, w ramach której A. R. (2) reprezentowała M. J. (1) przed Sądem Rejonowym w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod

sygnaturą akt GC 211/14 z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością o zapłatę. Strony zgodne były co do tego, że w toku postępowania pełnomocnik M. J. (1) złożył w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty w imieniu M. J. (1) jako pozwanego oświadczenie o potrąceniu wzajemnych wierzytelności. Poza sporem było, że Sąd Rejonowy w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 potraktował zgłoszony przez pełnomocnika M. J. (1) zarzut potrącenia za nieskuteczny uznając, że adwokat M. J. (1) pomimo złożenia takiego zarzutu nie wykazał, iż dysponował pełnomocnictwem do dokonania tej czynności jako czynności materialnoprawnej. Bezsporne było także, że od wyroku z dnia 29 grudnia 2014 r. została złożona apelacja przez pełnomocnika M. J. (1). Bezsporne wreszcie było również to, że Towarzystwo (...) spółka akcyjna udzielała ochrony ubezpieczeniowej od odpowiedzialności cywilnej adwokatowi A. R. (2).

Okoliczności powyższe zostały przytoczone przez obydwie strony tak w pozwie jak i w pisemnej odpowiedzi na pozew oraz w dalszym piśmie procesowym powoda. Jako że przyznanie powołanych okoliczności wynikających z oświadczeń obu stron nie budziło w świetle przeprowadzonego postępowania dowodowego wątpliwości, okoliczności te zostały uznane za prawdziwe. Dlatego też, zważywszy na zasadę wyrażoną w art. 229 k.p.c., fakty te sąd uznał za udowodnione.

Powyższy stan faktyczny sprawy został także uznany w części za bezsporny na podstawie art. 230. k.p.c.

Otóż bezsporne było to, że w dniu 03 grudnia 2013 r. do Sądu Rejonowego w Tarnowie został wniesiony pozew P. spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w I. o zapłatę kwoty 19.814,00 zł skierowany przeciwko M. J. (1). Nie było sporu co do tego, że Sąd Rejonowy w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 zasądził od M. J. (1) jako pozwanego na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jako strony powodowej kwotę 19.814,00 zł wraz z odsetkami ustawowymi liczonymi w stosunku rocznym od kwoty 19.814,00 zł od dnia 17 maja 2013 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 3.408,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania. Poza sporem było, że pełnomocnik M. J. (1) nie odebrał pisemnego wezwania do uzupełnienia braku fiskalnego apelacji. Poza sporem było, że Sąd Rejonowy w Tarnowie odrzucił apelację wniesioną przez pełnomocnika M. J. (1), jako że opłata od apelacji nie została uiszczona. Strony nie spierały się co do tego, że pełnomocnik M. J. (1) złożył zażalenie na postanowienie Sądu Rejonowego o odrzuceniu apelacji a M. J. (1) uiszczył opłatę od wniesionego środka zaskarżenia w kwocie 199,00 zł. Nie było sporu co do tego, że Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił zażalenie M. J. (1) na postanowienie o odrzuceniu apelacji oraz zasądził od M. J. (1) na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością kwotę 600,00 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Fakty te przytoczone przez powoda w pozwie nie doczekały się ze strony przeciwnej wyraźnego zaprzeczenia czy też potwierdzenia. Skoro zatem strona przeciwna nie wypowiedziała się co do przytoczonych okoliczności, fakty te sąd, mając na uwadze wyniki całej rozprawy w szczególności dowody z odpisów dokumentów zalegających w aktach sprawy jak i dokumenty oraz odpisy dokumentów a także wydruki znajdujące się w aktach Sądu Rejonowego w Tarnowie o sygnaturze V GC 211/14, mógł uznać za przyznane a w konsekwencji za rzeczywiście zaistniałe.

Rekonstrukcji stanu faktycznego sąd dokonał w części na podstawie dokumentów, odpisów dokumentów i wydruków zgromadzonych w toku postępowania dowodowego. Sąd nie dopatrył się uchybień w ich treści oraz formie.

Dokumenty urzędowe, dokumenty prywatne, odpisy dokumentów urzędowych jak i odpisy dokumentów prywatnych sąd uznał w całości za autentyczne i wiarygodne. Żadna ze stron ich nie kwestionowała, tak pod względem poprawności formalnej jak i materialnej. Nie ujawniły się też jakiegokolwiek okoliczności podważające moc dowodową dokumentów jak i odpisów dokumentów, które należałoby brać pod uwagę z urzędu. Domniemania, z których korzystają dokumenty urzędowe jak i prywatne [autentyczności i złożenia zawartego w nim oświadczenia przez osobę, która podpisała dokument prywatny (vide: T. Ereciński, „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Część pierwsza. Postępowanie rozpoznawcze. Część druga. Postępowanie zabezpieczające. Tom 1”, wydanie 2, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., pod red. T. Erecińskiego, s. 576, teza 11 do art. 245, s. 590, teza 1 do art. 253)], pozostały niewzruszone. Dokumenty urzędowe zostały sporządzone zgodnie z właściwymi przepisami przez powołane do tego organy państwowe i w zakresie ich kompetencji, w związku z czym w świetle art. 244. § 1. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1.

k.p.c. stanowiły dowód tego, co zostało w nich urzędowo zaświadczone. Z kolei dokumenty prywatne stanowiły dowód tego, że osoby, które je podpisały, złożyły oświadczenia zawarte w dokumentach (art. 245. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.). Wydruki natomiast stanowiły dowód co do istnienia zapisu komputerowego o określonej treści, która została w nich zawarta, w chwili dokonywania wydruku (k. 309. k.p.c. w zw. z art. 233. § 1. k.p.c.) (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 08 lutego 2013 r., sygn. akt I ACa 1399/12, nie publ., LEX numer 1362755).

Odnosząc się do zarzutu strony pozwanej, że dokument w postaci faktury VAT numer 20/07/2013 złożony do akt postępowania prowadzonego pod sygnaturą V GC 211/14 nie dowodził, by powód wykonał usługę transportową na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, to wskazać należało, że był on chybiony. Sam brak podpisu osoby działającej w imieniu spółki nie powodował, że faktura nie potwierdzała zawarcia umowy przewozu. Ocena dowodów w postępowaniu cywilnym musi być dokonywana przy uwzględnieniu okoliczności sprawy. Mając zatem na uwadze, że postępowanie w sprawie prowadzonej pod sygnaturą V GC 211/14 dotyczyło obrotu gospodarczego, to ocena dowodów przedłożonych w jego toku powinna uwzględniać okoliczności związane z szybkością, powtarzalnością i odformalizowaniem sposobu zawierania umów. Co istotne przy tym były prezes (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością potwierdził, że z M. J. (1) spółka ta zawierała umowy świadczenia usług przewozu, jak również potwierdził, że powód wzywał spółkę do zapłaty należności z tego tytułu. W aktach sprawy prowadzonej przeciwko zakładowi ubezpieczeń jak i w aktach sprawy prowadzonej z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością znajdowały się odpisy wezwania do zapłaty z dnia 12 września 2013 r., w którym wskazana została należność z tytułu wymienionej wyżej faktury. Brak przy tym wystarczających podstaw do uznania, że spółka kwestionowała należność z tego tytułu, bądź też odesłała fakturę powodowi. Mając na uwadze wszystkie wskazane wyżej okoliczności w ocenie sądu wykazane zostało, że powodowi przysługiwała wierzytelność, która została przedstawiona do potrącenia w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14.

Sąd postanowił dopuścić z urzędu dowód z dokumentów zgromadzonych w aktach sprawy V GC 62/14 albowiem przeprowadzenie tego dowodu było konieczne dla uzyskania pełnego obrazu współpracy między powodem a adwokat A. R. (2), podejmowanych przez nią działań w drugiej sprawie wytoczonej przeciwko pozwanemu przez P. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością jak również orzeczeń wydanych w sprawie i motywów wydanych przez sądy obu instancji rozstrzygnięć. Z treści odpowiedzi na pozew wniesionej przez T. (1) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością i dokumentów złożonych w niniejszej sprawie nie wynikało, aby strona pozwana miała świadomość prowadzenia drugiego procesu toczącego się pomiędzy tymi samymi stronami a zatem z udziałem powoda, którego ten sam pełnomocnik wówczas reprezentował. Powód ukrył ten fakt przed sądem, zaś informacja w tym zakresie została uzyskana dopiero z zeznań A. R. (2). Przeprowadzenie tego dowodu z urzędu było przy tym usprawiedliwione w świetle poglądu Sądu Najwyższego, w myśl którego „działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu nie wskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3. § 2. k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia” (tak Sąd Najwyższy

w uzasadnieniu wyroku z dnia 09 września 1998 r., sygn. akt II UKN 182/98, LEX nr 37083). Pogląd ten pozostaje tym bardziej aktualny w świetle obecnie obowiązującego kodeksu postępowania cywilnego a w szczególności w kontekście zmian wprowadzonych ustawą z dnia 02 lipca 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2004 r. nr 172, poz. 1804).

Zeznania świadka W. L. stanowiły podstawę czynionych ustaleń faktycznych w takim zakresie, w jakim wskazywane przez niego okoliczności miały znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy. Dotyczyło to przede wszystkim współpracy z powodem, kierowania przez niego wezwania do zapłaty wobec (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, której świadek był prezesem zarządu oraz co do okoliczności związanych z uzyskaniem dla spółki korzystnego orzeczenia w wyniku powództwa wytoczonego przeciwko powodowi. Co do zasady jawiły się one jako jasne i logiczne a nadto wykazywały wewnętrzną spójność między sobą i korespondowały z pozostałą częścią materiału dowodowego. Świadek był osobą obiektywną, niezwiązaną z żadną ze stron postępowania.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadka A. R. (2) albowiem brała ona czynny udział w postępowaniu sądowym, z którym związana była podstawa faktyczna powództwa w niniejszej sprawie oraz w drugim procesie między tymi

samymi stronami, gdzie również reprezentowała M. J. (1). Świadek A. R. (2) potwierdziła, że to ona sporządziła treść pełnomocnictwa i na podstawie przedłożonych przez powoda faktur przygotowała sprzeciw od nakazu zapłaty i złożyła zarzut potrącenia w sprawie z powództwa Petroactiv spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Świadek A. R. (2) podała, że praktyka składania przez nią oświadczenia o potrąceniu bez dodatkowego umocowania znajdowała oparcie w orzecznictwie sądowym. W ocenie sądu podnoszone przez świadka okoliczności były wiarygodne tym bardziej, że – jak to zostanie omówione w części prawnej uzasadnienia – judykatura faktycznie dopuszcza możliwość składania oświadczeń o potrąceniu w imieniu strony postępowania przez pełnomocnika procesowego na podstawie samego pełnomocnictwa procesowego skoro działanie w tym zakresie podejmowane jest na korzyść mocodawcy. Nie dał sąd wiary zeznaniom A. R. (2) jedynie

w tej części, w której zasłaniała się niepamięcią co do nieodebrania wezwania

z Sądu Rejonowego w Tarnowie dotyczącego usunięcia braku fiskalnego apelacji. Okoliczność ta została bowiem potwierdzona w toku postępowania dowodami z dokumentów zalegających w aktach postępowania prowadzonego pod sygnaturą akt V GC 211/14.

Sąd postanowił pominąć dowód z przesłuchania powoda jak i z przesłuchania za stronę pozwaną osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania strony pozwanej jako osoby prawnej, gdyż zgłoszone pozostałe środki dowodowe pozwoliły w wystarczającym stopniu wyjaśnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 299. k.p.c. i art. 300. § 1. k.p.c. w zw. z art. 227. k.p.c.). Dowód z przesłuchania stron ma charakter subsydiarny, uzupełniający i winien być przeprowadzony wówczas, gdy zgromadzony w sprawie materiał dowodowy może okazać się niewystarczający dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy, co nie miało miejsca w rozstrzyganej sprawie. Jako że wszystkie okoliczności sprawy zostały dostatecznie wyjaśnione, nie było podstaw do tego, by uzupełniać materiał dowodowy przeprowadzając dowód z przesłuchania powoda czy też osób wchodzących w skład organu uprawnionego do reprezentowania strony pozwanej jako osoby prawnej. Dla porządku należało jeszcze wskazać, że żadna ze stron nie określiła tezy dowodowej, na które dowody te miałyby być przeprowadzone. Zdawkowe określenie zawarte w pozwie „na okoliczności wskazane w treści uzasadnienia” nie spełniało wymagań obowiązujących w procesie cywilnym.

III

Sąd Rejonowy w Tarnowie zważył, co następuje:

Powództwo okazało bezzasadne i jako takie zostało w całości oddalone.

Powód M. J. (1) domagał się zasądzenia od strony pozwanej T. (1)spółki akcyjnej kwoty 29.949,95 zł w oparciu o art. 734. § 1. k.c. w zw. z art. 750. k.c. jak i art. 471. k.c. i art. 805. § 1. i § 2. pkt 1) k.c. oraz art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. w zw. z art. 9. i art. 19. ust. 1. ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 2060 z późn. zm.) oraz art. 361. k.c. w zw. z art. 363. k.c. wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od kwoty 29.949,95 zł od dnia 25 kwietnia 2016 r. do dnia zapłaty na podstawie art. 481. § 1. I § 2. k.c. w zw. z art. 359. § 1. k.c. oraz art. 817. § 1. k.c. i art. 14. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Stosownie do treści art. 734. § 1. k.c. przez umowę zlecenia przyjmujący zlecenie zobowiązuje się do dokonania określonej czynności prawnej dla dającego zlecenie.

Po myśli art. 750. k.c. do umów o świadczenie usług, które nie są uregulowane innymi przepisami, stosuje się odpowiednio przepisy o zleceniu, tj. przepisy art. 734 – 749 k.c. w tym m. in. art. 734. k.c.

W myśl art. 471. k.c. dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

W myśl art. 805. § 1. k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie m. in. przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku [art. 805. § 2. pkt 1) k.c.].

Wreszcie po myśli art. 822. § 1. k.c. przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej zakład ubezpieczeń zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, względem których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo osoba, na rzecz której została zawarta umowa ubezpieczenia.

Umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej obejmuje szkody, o których mowa w § 1, będące następstwem przewidzianego w umowie wypadku, który miał miejsce w okresie ubezpieczenia (art. 822. § 2. k.c.).

Uprawniony do odszkodowania w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczenia bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 822. § 4. k.c.).

Rozwiązanie statuowane w przepisie art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. uszczegóławiają w zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej przepisy art. 9.

i art. 19. ust. 1. zd. I. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych.

Otóż zgodnie z art. 9. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej obejmuje odpowiedzialność cywilną podmiotu objętego obowiązkiem cywilnej za szkody wyrządzone czynem niedozwolonym oraz wynikiłe z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, o ile nie sprzeciwia się to ustawie lub właściwości (naturze) danego rodzaju stosunków.

Umowa ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej, o którym mowa w art. 4 pkt 1 i 2, obejmuje również szkody wyrządzone umyślnie lub w wyniku rażącego niedbalstwa ubezpieczającego lub osób, za które ponosi on odpowiedzialność (art. 9. ust. 2. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych).

W myśl art. 19. ust. 1. zd. I. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń.

Z kolei zgodnie z art. 8a. ust. 1. ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1999 z późn. zm.) adwokat podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 4 ust. 1.

Zawód adwokata polega na świadczeniu pomocy prawnej, a w szczególności na udzielaniu porad prawnych, sporządzaniu opinii prawnych, opracowywaniu projektów aktów prawnych oraz występowaniu przed sądami i urzędami (art. 4. ust. 1. ustawy Prawo o adwokaturze).

Wreszcie w myśl art. 361. § 1. k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła.

W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzo-
no (art. 361. § 2. k.c.).

Zgodnie z art. 363. § 1. k.c. naprawienie szkody powinno nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu.

Jeżeli naprawienie szkody ma nastąpić w pieniądzu, wysokość odszkodowania powinna być ustalona według cen z daty ustalenia odszkodowania, chyba że szczególne okoliczności wymagają przyjęcia za podstawę cen istniejących w innej chwili (art. 363. § 2. k.c.).

Po myśli art. 481. § 1. k.c. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Jednakże gdy wierzycielność jest oprocentowana według stopy wyższej, wierzyciel może żądać odsetek za opóźnienie według tej wyższej stopy (art. 481. § 2. k.c. w brzmieniu obowiązującym od dnia 01 stycznia 2016 r.).

Zgodnie natomiast z art. 481. § 2⁴. k.c. Minister Sprawiedliwości ogłasza, w drodze obwieszczenia, w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, wysokość odsetek ustawowych za opóźnienie.

Norma art. 750. k.c. zawiera ogólną regulację dla wykonywania wszelkiego rodzaju świadczeń, których to wykonywanie nie zostało uregulowane w innych przepisach, nakazując do tych praw i obowiązków powstałych na tle świadczenia takich usług stosować przepisy poświęcone umowie zlecenia. Przy czym stosowanie przepisów art. 734 – 749 k.c. powinno za każdym razem uwzględniać specyfikę konkretnych usług świadczonych w ramach danego stosunku prawnego.

Poczynione ustalenia faktyczne pozwoliły na przyjęcie, że pomiędzy M. J. (1) a A. R. (2) doszło do zawarcia umowy o świadczenie usług prawnych polegających na reprezentowaniu powoda w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 Sądu Rejonowego w Tarnowie o zapłatę kwoty 19.813,05 zł, co obejmowało sporządzenie m. in. sprzeciwu wniesionego od nakazu zapłaty z dnia 09 grudnia 2013 r. stosownie do treści art. 750. k.c. Przy czym umowa ta nie mogła uchodzić ściśle za umowę zlecenia w rozumieniu art. 734. § 1. k.c., gdyż reprezentowanie powoda przed sądem obejmowało także czynności faktyczne nie zaś tylko i wyłącznie czynności prawne, jak wymaga tego ustawodawca w art. 734. § 1. k.c. (vide: uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 03 listopada 2005 r., sygn. akt I ACa 736/05, nie publ., LEX nr 175589).

Norma art. 734. § 1. k.c. zawiera regulację statuującą umowę zlecenia, określa elementy istotne przedmiotowo umowy zlecenia oraz zasadnicze obowiązki stron umowy zlecenia. Stosownie do brzmienia tego przepisu umowa zlecenia pozostaje umową konsensualną, tj. dochodzi do skutku w wyniku osiągnięcia porozumienia przez kontrahentów, co do zasady jest umową dwustronnie zobowiązującą, gdyż na jej podstawie dochodzi do zobowiązania zleceniobiorcy do wykonania określonej czynności prawnej (w oparciu o umowę o świadczenie usług wykonania usługi) oraz do zobowiązania zleceniodawcy do zapłaty wynagrodzenia z tytułu dokonania określonej czynności prawnej (wykonania usługi). W przeciwieństwie do umowy o dzieło ex definitione umowy rezultatu umowa zlecenia czy też o świadczenie usługi w postaci pomocy prawnej ukształtowana została jako umowa starannego działania. Nie jest zatem umowa zlecenia czy też umowa o świadczenie usługi w postaci pomocy prawnej umową rezultatu, gdyż w zakresie świadczenia pomocy prawnej w postępowaniu sądowym, do której zobowiązuje się adwokat czy też radca prawny wobec swojego klienta, mieści się także prawidłowe działanie

przed sądem (vide K. Kołakowski, „Komentarz do kodeksu cywilnego. Księga trzecia. Zobowiązania. Tom 2”, Wydawnictwo Prawnicze LexisNexis, Warszawa 2007 r., wydanie 8, pod red. G. Bieńka, s. 424, teza 1 do art. 750). Obowiązkiem pełnomocnika podejmującego się reprezentowania strony pozostaje staranne działanie nakierowane na uzyskanie zgodnego z prawem orzeczenia a zarazem najbardziej korzystnego dla mocodawcy orzeczenia, umiejętne wykorzystanie w tym celu wiedzy prawniczej a w tym instrumentów proceduralnych oraz informowania mocodawcy o podejmowanych czynnościach, ich skutkach prawnych oraz skutkach ewentualnych zaniechań. Takie obowiązki wynikały z art. 734. § 1. k.c. w zw.

z art. 750. k.c. jak i z odnoszących się do sposobu wykonywania zobowiązań art. 354. k.c. i art. 355. k.c.

W rozsządzanym przypadku obowiązkiem adwokata reprezentującego M. J. (1) a mającego swe źródło w umowie o świadczenie usługi, do której zastosowanie znajdowały przepisy o umowie zlecenia, w przypadku A. R. (2) pozostawało staranne działanie i to zarówno przy przygotowywaniu sprzeciwu od nakazu zapłaty wydane w postępowaniu prowadzonym z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jak i na późniejszym etapie postępowania nakierowane na uzyskanie zgodnego z prawem a zarazem najbardziej korzystnego dla mocodawcy orzeczenia, umiejętne wykorzystanie w tym celu wiedzy prawniczej a w tym także instrumentów proceduralnych.

Przedmiotem badania przez sąd w ramach powództwa M. J. (1) przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej były przy tym wyłącznie te elementy nienależytego wykonania zobowiązania przez pełnomocnika, które zostały wskazane w uzasadnieniu pozwu. Nie analizował zatem sąd ewentualnych innych uchybień w działaniu adwokata w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14. Przytoczone przez powoda okoliczności w pozwie [art. 187. § 1. pkt 2) k.p.c. w zw. z art. 321. § 1. k.p.c.], stanowiły bowiem podstawę faktyczną powództwa (causa petendi). Wskazanie okoliczności faktycznych mających stanowić podstawę roszczenia należy bowiem wyłącznie do powoda i ani pozwany ani sąd nie może tych okoliczności korygować.

Na podstawie poczynionych ustaleń faktycznych należało zatem stwierdzić, że pomiędzy stronami doszło do zawarcia umowy o świadczenie usług,

w wyniku której ostatecznie powód nie uzyskał korzystnego dla siebie rozstrzygnięcia w sporze prowadzonym z P. spółką z ograniczoną odpowiedzialnością. Wbrew jednak stanowisku powoda trudno o stwierdzenie, że doszło do tego na skutek braku starannego działania ze strony pełnomocnika, który reprezentował powoda w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14. Z ustalonego stanu faktycznego nie wynika, że to na skutek braku starannego działania usługodawcy doszło do wydania niekorzystnego dla powoda wyroku w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 i że reprezentujący powoda adwokat nie uczynił zadość w całości swemu podstawowemu obowiązkowi. Z częściowo bezspornego stanu faktycznego jak i z poczynionych ustaleń faktycznych nie wynikało, że A. R. (2) nie przygotowała sprzeciwu starannie, do czego zobowiązana była z mocy art. 734. k.c. w zw.

z art. 355. § 2. k.c., i że nie wywiązała się w ten sposób należycie z zaciągniętego przez siebie zobowiązania. Reprezentujący przed Sądem Rejonowym w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 adwokat nie sporządził wadliwie sprzeciwu, jako że dołączył do sprzeciwu odpisy dokumentów potwierdzających istnienie wzajemnego roszczenia M. J. (1) a także wykazał w sposób należyty umocowanie do działania za M. J. (1)ka w procesie z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

Przytoczony wyżej in extenso przepis art. 471. k.c. normuje zasadę odpowiedzialności dłużnika z tytułu niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania zwanej odpowiedzialnością kontraktową. Odpowiedzialność statutowana art. 471. k.c. uzależniona została od zaistnienia kumulatywnie kilku przesłanek a mianowicie niewykonania zobowiązania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania, szkody powstałej w wyniku niewykonania bądź też nienależytego wykonania zobowiązania, związku przyczynowego pomiędzy niewykonaniem bądź też nienależytym wykonaniem zobowiązania a szkodą oraz winy dłużnika.

Ciężar udowodnienia zaistnienia trzech spośród czterech przesłanek odpowiedzialności powszechnie zwanej kontraktową spoczywa na wierzycielu. Nawet jednak ich udowodnienie nie gwarantuje definitywnego przypisania odpowiedzialności dłużnika z tego tytułu. Po stronie dłużnika bowiem zgodnie

z brzmieniem części końcowej art. 471. k.c. (verba legis art. 471. in fine k.c.: „...chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi”) istnieje możliwość egzoneracji, tj. wykazania, że nie ponosi on odpowiedzialności za niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie zobowiązania w szczególności poprzez przedstawienie okoliczności, z których wynikać będzie, że niewykonanie bądź też nienależyte wykonanie zobowiązania było następstwem sytuacji, za którą nie ponosi odpowiedzialności.

Zasadniczo spór między stronami sprowadzał się do tego, czy pełnomocnik w oparciu o treść dokumentu pełnomocnictwa sporządzonego przez niego był uprawniony do złożenia oświadczenia o potrąceniu wzajemnych wierzytelności przysługujących M. J. (1) względem P. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością, a zatem sprowadzał się wyłącznie do formy

i treści udzielonego pełnomocnikowi umocowania do działania. Drugim i ostatnim zarzutem powoda uzasadniającym żądanie wyrażone w pozwie było nieodebranie przez pełnomocnika przesyłki sądowej zawierającej wezwanie do uzupełnienia braku fiskalnego apelacji, co skutkowało jej odrzuceniem.

W pierwszej kolejności należało rozważyć, czy zgłoszenie zarzutu potrącenia przez pełnomocnika w ramach udzielonego mu pełnomocnictwa, mieściło się w granicach należytego wykonania zobowiązania. Sąd nie podzielił stanowiska powoda, że orzecznictwo sądów powszechnych jest jednoznaczne co do konieczności przedłożenia przez pełnomocnika pełnomocnictwa materialnoprawnego w celu skutecznego zgłoszenia zarzutu potrącenia. Powód nie dostrzegł bowiem, na co słusznie zwróciła uwagę strona pozwana, że poglądy judykatury w tym zakresie wcale nie są jednakowe i że dopuszczają możliwość uznania, iż strona udzieliła pełnomocnikowi legitymującemu się pełnomocnictwem procesowym co najmniej dorozumianego umocowania w zakresie złożenia oświadczenia o potrąceniu i sformułowania w ten sposób odpowiedniego zarzutu procesowego niweczącego w całości czy też w części roszczenie przeciwnika procesowego.

Powód powołując się w piśmie procesowym z dnia 05 października 2016 r. na tezy orzeczeń Sądu Najwyższego, zgodnie z którymi pełnomocnictwo w zakresie przewidzianym w art. 91. k.p.c. nie uprawnia pełnomocnika do złożenia w imieniu mocodawcy materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 października 2007 r., sygn. akt V CSK 171/07, nie publ., LEX nr 485894; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2016 r., sygn. akt II CSK 862/14, nie publ., LEX nr 1982400), zdawał się nie dostrzegać, że Sąd Najwyższy i to nawet w tych powołanych przez powoda orzeczeniach dopuszczał jednak możliwość zgłoszenia zarzutu potrącenia w oparciu o pełnomocnictwo procesowe, o którym mowa w art. 91. k.p.c. Wskazać należało, że Sąd Najwyższy w uzasadnieniu pierwszego z powołanych orzeczeń dopuścił możliwość przyjęcia liberalnej, lecz odpowiadającej praktyce wykładni celowościowej, zgodnie z którą pełnomocnik w oparciu o pełnomocnictwo procesowe może złożyć skutecznie zarzut potrącenia jedynie wówczas, gdy działania pełnomocnika nakierowane są na wygranie procesu. Taki też cel działania był adwokat A. R. (2), która składając oświadczenie o potrąceniu, dążyła do oddalenia powództwa w sprawie. Przecież po to zostało sformułowane oświadczenie o potrąceniu i podniesiony odpowiedni zarzut w treści uzasadnienia sprzeciwu od nakazu zapłaty i doprawdy trudno doszukiwać się innego celu w działaniu pełnomocnika M. J. (1) w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14. Również w uzasadnieniu drugiego z powołanych orzeczeń Sąd Najwyższy stwierdził, że „pełnomocnictwo takie nie uprawnia pełnomocnika do złożenia w imieniu mocodawcy materialnoprawnego oświadczenia o potrąceniu, chyba że jego zakres został rozszerzony (także w sposób dorozumiany)” (tak Sąd Najwyższy w uzasadnieniu powołanego już wyżej wyroku z dnia 13 stycznia 2016 r.).

Dodać należało, że orzecznictwo Sądu Najwyższego było w tej mierze jednoznaczne, albowiem wskazywano w nim, że „w przypadku zastępowania strony przez pełnomocnika procesowego założenie celowego działania mocodawcy w kierunku wygrania procesu pozwala przyjąć, że zakresem umocowania strona objęła także złożenie w jej imieniu określonego oświadczenia woli, jeśli jest to niezbędne w ramach obrony jej praw w procesie” (tak sąd Najwyższy w uzasadnieniu wyroku z dnia 04 lutego 2004 r., sygn. akt I CK 181/03, nie publ., LEX nr 163977; vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2004 r., sygn. akt I CK 204/04, nie publ., LEX nr 143184; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2010 r., sygn. akt II CSK 239/09, nie publ., LEX nr 560847; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego

z dnia 20 października 2006 r., sygn. akt IV CSK 134/05, nie publ., LEX nr 607274).

Powyższe dowodziło, że całkowicie chybione było stanowisko powoda, zawarte w piśmie procesowym z dnia 05 października 2016 r., że „istnieje jednolite stanowisko, do którego wszyscy się stosują” a mianowicie, że pełnomocnictwo procesowe nie daje umocowania do składania oświadczeń woli w imieniu klienta. Dodać także należy, że przeczył temu także wynik postępowania pierwszo instancyjnego w drugiej sprawie wytoczonej tego samego dnia przez (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością przeciwko M. J. (1), w której Sąd Rejonowy w Tarnowie w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 62/14 oddalił powództwo uznając m. in., że zgłoszony przez pełnomocnika M. J. (1) w tamtej sprawie zarzut potrącenia był skuteczny.

Już tylko na zakończenie dodać należało, że pełnomocnictwo w obu sprawach było niemalże identyczne i żadne z nich nie zawierało jakiegokolwiek wyraźnej, dodatkowej wzmianki o możliwości składania przez pełnomocnika oświadczeń materialnoprawnych. Z treści pełnomocnictwa z dnia 30 grudnia 2013 r. złożonego w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14 Sądu Rejonowego w Tarnowie wcale nie wynikało jednak, że pełnomocnictwo to obejmowało swoim zakresem jedynie czynności wskazane w art. 91. k.p.c. Z dokumentu złożonego na karcie 22 akt o sygnaturze V GC 211/14 wynikało bowiem, że nie ma w jego treści żadnej wzmianki, iż pełnomocnictwo to jest „pełnomocnictwem procesowym” (a więc tym, które uprawniało go wyłącznie do podejmowania działań określonych art. 91. k.p.c.). Dokument ten zatem nie nosił wprost nazwy „pełnomocnictwo procesowe”. W okolicznościach tamtej sprawy – biorąc pod uwagę również przedłożenie przez pełnomocnika dowodów potwierdzających wysokość wzajemnej wierzycelności przedstawionej do potrącenia – należało uznać, że pełnomocnik umocowany został przez M. J. (1) również do składania oświadczeń materialnoprawnych i taki też był zamiar M. J. (1).

Powołane wyższej stanowisko judykatury okazało się zatem jednoznaczne – pełnomocnik procesowy jest uprawniony do złożenia oświadczenia materialnoprawnego w imieniu klienta, jeśli udzielił on przynajmniej w sposób dorozumiany umocowania do złożenia takiego oświadczenia woli w jego imieniu.

Nie można było zatem w żaden sposób uznać, że samo sporządzenie pełnomocnictwa o takiej treści, jak to uczynił pełnomocnik i złożenie na jego podstawie oświadczenia o potrąceniu powodowało, że pełnomocnik nie zachował należytej staranności w reprezentowaniu M. J. (1) w postępowaniu sądowym. Pełnomocnik nie był bowiem zobowiązany do osiągnięcia określonego rezultatu (wygrania sprawy) i nie ponosił odpowiedzialności za uzyskany wynik postępowania cywilnego, skoro jego działanie cechowało się należyłą starannością.

Rozważając drugi przejaw niestaranności pełnomocnika wskazany w uzasadnieniu pozwu a mianowicie nieodebranie przesyłki sądowej wzywającej A. R. (2) do uzupełniania braku fiskalnego apelacji to również i w tym przypadku sąd nie dopatrywał się zaniedbań po stronie pełnomocnika M. J. (1), które doprowadziły do braku możliwości uzyskania korzystnego dla mocodawcy orzeczenia.

Poza sporem było że pełnomocnik nie odebrał przesyłki, w wyniku czego apelacja od wyroku nie została opłacona i doszło do jej odrzucenia przez sąd I instancji a następnie do oddalenia zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji. W orzecznictwie ugruntowany stał się jednak pogląd, że w postępowaniach, w których podstawą roszczenia odszkodowawczego dochodzonego od pełnomocnika procesowego pozostają twierdzenia, że z jego winy strona przegrała proces, zachodzi konieczność zbadania, czy wynik procesu mógł być (z wysokim prawdopodobieństwem) inny, przy założeniu należytego wypełnienia obowiązków przez danego pełnomocnika. Konieczna jest zatem ocena prawdopodobieństwa wyniku postępowania w ramach innego postępowania (odszkodowawczego). Jednocześnie trafnie uznaje się, iż tego rodzaju ocena jest dopuszczalna, ma ona charakter jedynie hipotetyczny i nie podważa prawomocności orzeczenia sądowego wydanego w postępowaniu z udziałem danego pełnomocnika oraz nie oznacza odejścia od zasady związania innych sądów i organów prawomocnym orzeczeniem sądowym (vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 08 marca 2012 r., sygn. akt V CSK 104/11, publ. OSNC - Zb. D. 2013 r., nr C, poz. 58, s. 91; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., sygn. akt I CSK 514/07, nie publ., LEX nr 637700).

Należało podkreślić zarazem, iż do wykazania odpowiedzialności odszkodowawczej pełnomocnika nie jest wystarczające powołanie się na prognozowany wynik innego postępowania (stan hipotetyczny) lecz konieczne jest udowodnienie przez powoda wysokiego prawdopodobieństwa wystąpienia takiego wyniku (vide uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 19 lutego 2014 r., sygn. akt V CSK 189/13, LEX nr 1436183; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 04 marca 2009 r., sygn. akt IV CSK 441/08, LEX nr 603182; uzasadnienie powołanego już wyroku Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r.; uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2006 r., sygn. akt V CSK 292/06, LEX nr 232807). W sprawie z powództwa M. J. (1) przeciwko T. (1) spółce akcyjnej powód, który powoływał się na to, że z winy pełnomocnika odrzucono jego apelację, obowiązany był wykazać, że apelacja ta miała realne szanse na jej uwzględnienie przez Sąd Okręgowy w Krakowie a tego powód nie uczynił. Co więcej mając na uwadze rozstrzygnięcie wydane przez Sąd Okręgowy w Krakowie w drugim z postępowań prowadzonych pomiędzy tymi samymi stronami, tj. (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością a M. J. (1) pod sygnaturą akt V GC 62/14 Sądu Rejonowego w Tarnowie w postaci wyroku z dnia 30 stycznia 2015 r. trudno nawet o taki wniosek. Powód nie próbował zresztą nawet udowodnić, że gdyby apelacja została opłacona, wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2014 r. wydany pod sygnaturą akt V GC 211/14 zostałby zmieniony na jego korzyść a tym samym powództwo zostałoby oddalone. W tej sytuacji należało stwierdzić, że żądanie powoda nie spełniało wymogów i przesłanek roszczenia odszkodowawczego. Niewykazany został bowiem związek przyczynowy pomiędzy nieprawidłowym działaniem adwokata a ostatecznym rozstrzygnięciem, jakie zapadłoby w postępowaniu prowadzonym pod sygnaturą akt V GC 211/14, w sytuacji gdyby apelacja została skutecznie wniesiona i nie byłaby obciążona brakiem fiskalnym. Dodać przy tym należało, że prawdopodobieństwo korzystnego rozstrzygnięcia dla M. J. (1) było wątpliwe mając na uwadze treść rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 25 sierpnia 2015 r. wydanego pod sygnaturą akt XII Ga 435/14. Wprawdzie żadna ze stron nie wystąpiła o sporządzenie uzasadnienia tego wyroku, jednakże w ocenie Sądu Rejonowego

w Tarnowie rozpoznającego niniejszą sprawę wątpliwość budziło, czy podstawą zmiany wyroku była akurat treść przedłożonego przez pełnomocnika M. J. (1) dokumentu umocowującego do działania w sprawie czy też innego rodzaju okoliczności wskazane w apelacji wniesionej przez P. spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

Jeśli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje w rezultacie braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Zatem skoro strona, na której spoczywał ciężar udowodnienia okoliczności, nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, to ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia.

Fundamentalną zasadą w postępowaniu cywilnym jest to, że ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne (art. 6. k.c.). Regułę tę potwierdzała regulacja zawarta w przepisie art. 232. k.p.c. Przepis ten stanowił, że strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. W efekcie, jeżeli materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie daje podstawy do dokonania odpowiednich ustaleń faktycznych w myśl twierdzeń jednej ze stron, sąd musi wyciągnąć ujemne konsekwencje z braku udowodnienia faktów przytoczonych na uzasadnienie żądań lub zarzutów. Należało to rozumieć w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń, ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012r. sygn. akt I ACa 1320/11, nie publ. LEX nr 1108777). Nie budziło wątpliwości, że w okolicznościach rozpoznawanej sprawy to powoda obciążał obowiązek wykazania istnienia roszczenia stanowiącego podstawę dochodzonego w tej sprawie żądania zapłaty, jednak powód temu obowiązkowi nie podołał. Zawnioskowane przez niego środki dowodowe

i przeprowadzone w oparciu o nie postępowanie dowodowe zmierzające do wykazania roszczenia co do zasady okazało się niewystarczające. Środki dowodowe powołane przez powoda w ogóle nie potwierdzały uchybienia pełnomocnika polegającego na braku złożenia do akt postępowania prowadzonego pod sygnaturą V GC 211/14 odpowiedniego pełnomocnictwa zaś w przypadku uchybienia polegającego na braku odebrania wezwania do uiszczenia opłaty od apelacji od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2014 r. powód nie wykazał istnienia związku przyczynowego pomiędzy okolicznością braku odebrania wezwania do uiszczenia opłaty od apelacji i odrzuceniem sa-

me go środka odwoławczego a możliwością uzyskania pozytywnego dla niego wyroku sądu II instancji w następstwie rozpoznania apelacji, która została odrzucona. Strona pozwana konsekwentnie przeczyła twierdzeniom powoda w tym zakresie. W tej sytuacji to powoda obciążał obowiązek wykazania, że doszłoby do wydania wyroku przez Sąd Okręgowy w Krakowie, którego treść byłaby dla niego korzystna a zatem, że powództwo przeciwko niemu zostałoby oddalone, czego nie uczynił. M. J. (1) nie wykazał w tym zakresie istnienia związku przyczynowego.

W niniejszej sprawie zasadność dochodzonego roszczenia nie została zatem udokumentowana przez powoda. Nie wykazał ona w sposób należyty swojego roszczenia. Zgodnie zaś z treścią art. 6. k.c. to na powodzie jako dysponencie niniejszego postępowania spoczywał ciężar wykazania faktów, z których wywodził ona skutki prawne. Przepis ten formułuje podstawową regułę rozkładu ciężaru dowodu w sporze cywilnoprawnym wskazując przede wszystkim, kogo obciążają skutki niepowodzenia procesu dowodzenia (tak zwany ciężar dowodu w znaczeniu materialnoprawnym). W świetle wynikającej z tego przepisu reguły za prawdziwe mogą być w procesie cywilnym przyjęte jedynie te fakty, które zostały udowodnione przez stronę obciążoną ciężarem ich dowodzenia, zaś pominięte powinny zostać te fakty, które przez stronę obciążoną obowiązkiem dowodzenia nie zostały w sposób należyty wykazane.

W związku z powyższym twierdzenia powoda – wobec braku dowodów na okoliczność ustalenia, że nawet prawidłowe działanie pełnomocnika w przypadku opłacenia apelacji doprowadziłoby do wydania przez Sąd Okręgowy w Krakowie wyroku zmieniającego wyrok Sądu Rejonowego w Tarnowie z dnia 29 grudnia 2014 r., na podstawie którego M. J. (1) zobowiązany został do zapłaty kwoty 19.814,00 zł na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością – w świetle art. 6. k.c. i art. 232. k.p.c. musiały zostać ocenione negatywnie przez sąd i pociągnąć za sobą skutek w postaci oddalenia powództwa. Przedstawione przez powoda środki dowodowe nie mogły w żaden sposób doprowadzić do pozytywnego zweryfikowania żądania pozwu M. J. (1). Środki dowodowe przedstawione przez powoda nie pozwoliły na ustalenie, że w ogóle doszło do dwukrotnego uchybienia w wykonaniu zobowiązania przez pełnomocnika swoich obowiązków oraz że, gdyby nie drugie z tych uchybień, to efektem działania pełnomocnika M. J. (1) byłoby orzeczenie korzystne dla niego. Skoro zatem tego rodzaju okoliczności nie ustalono, wobec biernej w tym zakresie postawy powoda, to powództwo musiało zostać oddalone.

Z uwagi na to, że sąd oddalił żądanie pozwu w całości, zdecydował postępując w myśl dyrektywy odpowiedzialności za wynik postępowania – obciążyć powoda kosztami postępowania wkładając na niego obowiązek ich poniesienia.

Na koszty procesu, które wyniosły łącznie kwotę 11.727,64 zł złożyły się opłata od pozwu w kwocie 1.498,00 zł (k. 8), wynagrodzenie zawodowych pełnomocników powoda i strony pozwanej obliczone według stawki minimalnej od wartości przedmiotu sprawy, tj. w kwotach po 4.800,00 zł przy uwzględnieniu tego, że pozew został wniesiony przed dniem 27 października 2016 r. oraz kwota 34,00 zł tytułem zwrotu kosztów opłaty skarbowej uiszczonej od odpisów dokumentów stwierdzających ustanowienie pełnomocnika procesowego powoda i pełnomocnika substytucyjnego powoda (k. 9, k. 10, k. 187, k. 188) jak i ustanowienia pełnomocnika procesowego strony pozwanej a także pełnomocnika substytucyjnego w łącznej kwocie 34,00 zł (k. 99, k. 100, k. 143, k. 144) a także zryczałtowane koszty dojazdu pełnomocnika powoda ale tylko i wyłącznie z Krakowa do Sądu Rejonowego w Tarnowie w łącznej kwocie 561,64 zł.

W niniejszej sprawie w ocenie sądu żądanie uwzględnienia wśród kosztów procesu kosztów przejazdów do sądu pełnomocnika powoda będącego adwokatem zasługiwało na uwzględnienie w zakresie kosztów przejazdu na trasie z Krakowa do Tarnowa i z powrotem do Krakowa. W aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego przeważa stanowisko, że strona przegrywająca sprawę jest obowiązana zwrócić przeciwnikowi zastępowanemu przez pełnomocnika będącego adwokatem bądź radcą prawnym koszty jego przejazdu do sądu, jeżeli w okolicznościach sprawy były one niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (vide: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 lipca 2012 r., sygn. akt III CZP 33/12, publ. Biul. SN 2012 r., nr 7, poz. 8). Celowość poniesienia kosztów w rozumieniu art. 98. § 1. k.p.c. musi być w każdym przypadku wykazana przez zainteresowaną stronę. Wskazać należało, że siedziba powoda znajdowała się w województwie łódzkim w mieście Sieradz, zatem sąd uznał, iż ustanowienie przez niego pełnomocnika z Krakowa było zasadne. Sąd uznał, iż spośród różnych możliwych połączeń, właściwym

było rozliczenie kosztów podróży profesjonalnego pełnomocnika powoda środkiem transportu to jest samochodem osobowym ustalając, iż długość czterokrotnie przebytej trasy w obie strony to około 168,00 km.

Zgodnie z § 2. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002 roku w sprawie warunków ustalania oraz sposobu dokonywania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych, motocykli i motorowerów niebędących własnością pracodawcy (Dz. U. z 2002 r. nr 27, poz. 271 z późn. zm.) zmienionego rozporządzenia Ministra Transportu z dnia 23 października 2007 r. (Dz. U. 2007 r., nr 201, poz. 1462) koszty używania pojazdów do celów służbowych pokrywa pracodawca według stawek za 1 kilometr przebiegu pojazdu, które nie mogą być wyższe niż 0,8358 złotych dla samochodu osobowego o pojemności skokowej silnika powyżej 900 cm⁽³⁾. Ponieważ pełnomocnik powoda przebył do sądu i z powrotem trasę wynoszącą łącznie 672,00 km, to przysługiwały mu koszty podróży w wysokości 561,64 zł (672,00 x 0,8358 = 561,64).

Powstania innych kosztów postępowania żadna ze stron nie wykazała.

Nie zaliczył natomiast sąd do kosztów procesu kwoty 757,24 zł jako kosztów rzekomego przejazdu pełnomocnika powoda z Krakowa do Poznania, gdzie przesłuchiwany był jeden ze świadków a to z tego względu, że pełnomocnika powoda zastępował tam pełnomocnik substytucyjny, który, co wynikało z treści odpisu pełnomocnictwa substytucyjnego (k. 187), wykonywać musiał zawód w ramach kancelarii usytuowanej w Ś. W. (1)

Sąd postanowił obciążyć powoda całością kosztów procesu w łącznej kwocie 11.727,64 zł związanych z wniesieniem pozwu jak i pisemnej odpowiedzi na pozew przez zawodowych pełnomocników stron oraz zasądzić z tej kwoty od niego na rzecz strony pozwanej kwotę 4.834,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego. Koszty procesu zasądzone na rzecz strony pozwanej obejmowały zatem koszty związane z zastępstwem procesowym przez zawodowego pełnomocnika, tj. koszty wynagrodzenia oraz opłaty skarbowej od odpisu pełnomocnictwa procesowego i odpisu pełnomocnictwa substytucyjnego. Jednocześnie kwota 11.727,64 zł wskazana wyżej, która wyrażała koszty uznane za celowe, odpowiadała całości kosztów postępowania na zasadzie unifikacji i koncentracji rozstrzygnięcia o kosztach postępowania. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania powinno bowiem znaleźć wyraz w orzeczeniu kończącym postępowanie i dotyczyć co do zasady wszystkich kosztów powstałych w związku z prowadzonym postępowaniem cywilnym. Wynikało to wprost z zasady unifikacji i zasady koncentracji kosztów postępowania wyrażonej w art. 108. § 1. k.p.c.

Wyżej wskazane względy zdecydowały o tym, że orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 734. § 1. k.c. w zw. z art. 750. k.c. jak i art. 471. k.c.

i art. 805. § 1. i § 2. pkt 1) k.c. oraz art. 822. § 1., § 2. i § 4. k.c. w zw. z art. 9.

i art. 19. ust. 1. ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, art. 8a. ust. 1. ustawy Prawo o adwokaturze oraz art. 361. k.c. w zw. z art. 363. k.c. w zw. z art. 6. k.c. i art. 232. k.p.c. jak i przy zastosowaniu pozostałych powołanych w uzasadnieniu przepisów za bezzasadne.

O kosztach orzeczono po myśli art. 98. § 1. i § 3. k.p.c. i art. 108. § 1. k.p.c. oraz art. 109. § 1. k.p.c. jak i na podstawie art. 18. ust. 1. w zw. z art. 13. ust. 1. ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 623 z późn. zm.) oraz w oparciu o § 2. pkt 5) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r.

w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015, poz. 1800 z późn. zm.) i w zw. z § 2. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 03 października 2013 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2016, poz. 1668) a także art. 1. ust. 1. pkt 2) ustawy z dnia 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn.: Dz. U. z 2016 r., poz. 1827 z późn. zm.).

SSR Michał Bień

T., dnia 16 sierpnia 2017 r.

sygn. akt V GC 732/16

ZARZĄDZENIE

- odnotować uzasadnienie wyroku;
- doręczyć odpisy wyroku wraz z odpisami uzasadnienia pełnomocnikom stron – powoda – adwokatowi M. J. (4) i strony pozwanej – adwokatowi P. M.;
- kalendarz 1 tydzień – 2 tygodnie;
- wyłączyć po uprawomocnieniu akt pomocnicze o sygnaturze V GC 62/14 i V GC 211/14.

SSR Michał Bień

T., dnia 16 sierpnia 2017 r.